

Albăiulia

Intemeiată la 1 Dec. 1918. Redactor: I. PUSCARIU.

Rugăm staruitor pe toți abonatii gazetei noastre să ne trimită în grabă abonamentul. Jertfa mare de-a sustine azi o gazeta se poate usura prin costul destul de redus al abonamentului. Trimiteți cât mai în grabă suma cuvenită.

UN IMPORT PRIMEJDIOS.

Zilele trecute mi-a căzut în mână un anunț al revistei ilustrate bisăptămânală „Tolnai Világlapja“, din Budapesta, prin care administrația numitei reviste anunța cu bucurie marelui public din România, că au obținut permisul, pentru ca revista lor să poată trece în România.

Admitem și noi că va fi mare bucuria tuturor maghiarilor, atât a celor dela noi, cât și a celor din Ungaria. E un rezultat acesta ca și care noi Românii ardeleni nu am putut obține dela nici unul din guvernele dela Budapesta. Mai mult se vor bucura de acest fapt jidani nostri ardeleni, cari au obrăznicia a minți că sunt maghiari, alimentând prin aceasta politica reacționară a tuturor dușmanilor interni și externi ai patriei noastre, drept respălată pentru ospitalitatea și sprijinul de care se bucură în țara noastră, care merge de multe ori până la lasitate.

Astfel de anunțuri au intrat în țară cu sutele de mii și dacă vor fi și cățiva unguri, cari vor abona aceasta revistă, în schimb nu va lipsi din casa nici unui perciunat supraporeclit maghiar.

Noi însă, cari dorim binele și fericirea acestei țări și mai ales, cari am fost împărtașiți de părințeasca obăduire a guvernelor maghiare, noi cari mai avem încă proaspet în memorie legea școlară Aponyană, înființarea episcopiei g. cal. de Hajdudorog precum și sentințele de întemnițare a celor ce cutez a protesta, noi cari am luat parte la războiul mondial în cadrele armatei Austro-Ungare flămânziți de către furnizorii de alimente evrei, și până când noi vărsam sînge pe toate fronturile, părinții, frații și surorile ne erau întemnițați și condamnați la moarte tot în urma tradării acestora, nu ne putem bucura de loc de acest fapt, care constituie o primejdie pentru țară.

Nu vom a măsura cu aceiași măsură, cu care ni s'a măsurat nouă și prin urmare nu vom oprîmarea culturii și literaturii maghiare. Noi însă, în Ardeal, afară de țărani Săculi, cari nu au lipsă decât de câteva gazete scrise pe înțelesul lor și cari nu cunosc literatura, și afară de pleiada de „Jidani-Maghiari“, cum le place lor a se numi, intelectuali maghiari avem foarte puțini. — Pe lângă toate acestea însă la noi în Ardeal în proporție cu populația apar cu mult mai multe ziare și reviste maghiare decât românești, și acestea în marea lor majoritate alimentate tot de către evrei supraporecliti „maghiari“, cari nu se sfiesc a lua în acestea ziare redactate la noi în țară o altitudine de dreptul opusă intereselor statului, pentru că dacă cineva va face obiecțiuni, să zbiere către liga naționaliilor că li se face nedreptate, și prin urmare nu era nici o lipsă să se dea permis pentru a introduce în țară un organ, care să stea în serviciul celor ce subminează statul și să țină la suprafață legăturilelor cu cei din Ungaria.

Din punct de vedere economic însă acest permis e dreptul desastroos. Faptul că această revistă va intra în țară în câteva sute de mii de exemplare înseamnă un import cu mult mai periculos și mai dăunător decât importul de parfumuri, deoarece se importă în țară un lucru de cari nu avem nici o nevoie, un lucru cari poate fi pregătit și la noi în țară și de cari și avem, care contribuie

mult la devaluarea valutei și așa destul de depreciată, în detrimentul tuturor cetățenilor acestei țări și va trebui să plătim scump o revistă, care numai interesele statului nostru nu le va servi.

E revoltător și modul în care administrația acestei reviste cere achitarea abonamentelor. Cere anume administrația revistei trimiterea costului de abonament în Lei efectiv, într'un mod clandestin și nepermis. Dacă îndrăznim că banii să fie trimiși într'un plic trimis abonentului de către administrația revistei fără a indica pe plic conținutul acestuia adică contrar legilor și regulamentelor, precum și convențiilor internaționale postale.

Și aci se naște întrebarea: ce rost mai au oficiile de devize din țară, dacă Leiul nostru pot trece în Ungaria în plicuri ordinare fără stirea și controlul acestor oficii.

Adresa anunțului ce mi-a căzut în mână, pe lângă că e revoltătoare, mai e și nostimă. Acest anunț e adresat unui jidam-„maghiar“, din Alba-Iulia Str. Vilmos császár No. 6 (în loc de strada Regiment 5 vânători No. 6). Ați mai auzit așa minune? În Alba-Iulia, orașul încoronării primului rege al tuturor românilor, după concepția celor dela „Tolnai Világlapja“, dar mai ales a celor ce le-au comunicat această adresă, există o stradă numită după numele Exkaiserului Teutonilor, ceea-ce nici subfosta stăpânire Austro-Ungară nu era.

Bazați pe suferințele celor ce s'au jertfit pentru înfăptuirea României-Mari, pentru binele și fericirea acestei țări și a acestui popor mult încercat cerem forurilor în drept să revoace permisul dat revistei de mai sus de a putea intra în țară, ca se nu conturbe prin aceasta liniștea celor 800,000 eroi, morți pentru mărirea patriei.

Ioanichie Marginean.

Isbanda part. national

Alegerea d-lui V. Stroescu

Alegerile dela 30 și 31 Decembrie, cari au avut loc la Lipova-Buziaș și la Reghin, au dat noi dovezi strălucite că întreg Ardealul este solidar în jurul programului de ordine și legalitate al partidului național.

La Reghin, lupta electorală s'a dat între d. V. Stroescu, candidatul partidului național și d. I. Harșia, candidatul partidului popularului (avorescan). Deși susținut de minorități (în urma pactului dela Ciucea), deși recomandat de autoritățile liberale, d. Harșia n'a putut să intruiească decât vre-o 1500 voturi față de peste 2000 voturi câte a intrunit d. V. Stroescu, care a fost proclamat ales.

La Buziaș-Lipova promisiunile demagogice ale candidatului guvernamental Cipăianu, ajutoarele pe cari noul subsecretar de stat le împărțea școlilor și bisericilor din nu se știe ce fonduri, „împărțirea“ ad-hoc de pământuri și, în locul întâiu, urmele administrate de oamenii prefectului Koszte au dat un rezultat care l'a indignat pe însuși candidatul guvernului, — d. Cipăianu intrunit 3756 voturi față de 693 ale d-lui Raducanu (jăcănist) și 571 ale d-lui Agliceriu (partidul național). Aci teroarea învins.

La Bălți a fost proclamat ales d. Eltîmie Popescu (liberal) cu 11080 voturi; candidatul fărănist a intrunit 2765 voturi.

O scrisoare a d-lui Maniu

D. Iuliu Maniu a trimis organizației județene a partidului din județul Târgul Mureș următoarea scrisoare:

Viu impresionat de strălucitul succes al luptei electorale din Reghin vin a vă împărtași mulțumirea comitetului central al Partidului Național Român pentru prevăzătoarea și energica conducere a luptei electorale.

Trimit tuturor alegătorilor și tuturor membrilor partidului nostru cari prin votul, sau prin munca lor au contribuit la reușita luptei noastre, o frățească și recunoscătoare strângere de mână.

Cu cât au fost mai mari piedicile, cari au stat în calea acestei reușite, cu cât au fost gerul iernei celei mai crânceni, teroarea mai cumplită și intriga adversarilor noștri mai intensă cu atât mai zdrobitoare este dovada, ce ați dat, despre forța irezistibilă a partidului național și cu atât mai mult ați arătat adâncimea la care sunt săpate în inimile voastre credințele mântuitoare neam ale partidului nostru!

Voi dela Reghin, cari ați răzbit cu toate fără delegile, ca și alegătorii vrednici din Durosor și Buziaș cărora li s'a răpit fructul luptei lor strășnice — ați dovedit, că întreaga țară dela un colț la altul, îmbrățișează cu încredere și căldură ideea mare a naționalismului curat, a democrației hotărâte și a cinstei desăvârșite scrise nesters pe steagul Partidului Național Român biruitor al vijeliilor de veacuri,

În deosebi vouă preoților, învățătorilor, meseriașilor și plugarilor români cari v'ați învrednicit să alegeți prin votul vostru ca senator pe VASILE STROESCU, marele mecenat din vremuri grele, binefăcător al culturii române și — vă trimite comitetului central al Partidului cuvinte calde de mulțumire: Prin fapta voastră ați dovedit încă odată vorba străbună adânc săpată în sufletul ardelenilor „Populus romanus beneficii at que injuriæ memor esse solet“.

Rămâneți totdeauna pe calea virtuților străbune. Dreptatea și credința noastră va birui.

Foloasele publicității

Rostul ei mare la noi încă nu e înțeles, în legătura cu aceasta povestește o gazetă:

La noi în țară nici a patra parte nu este destul de apreciată publicitatea, în alte țări publicitatea are o importanță deosebită. Iată un caz, care ne va convinge de puterea pe care o are o publicație.

Un cântăreț de operă foarte renumit și apreciat la New-York făcu pariul să câștige cel puțin 10 dolari pe zi cântând pe străzi.

Deși își alege cele mai frumoase arii din reperoriul său el nu reuși să câștige decât 13 cents, după primul cântec 9 cents, după al doilea și 5 după al treilea.

În urmă el nu mai reuși să strângă nici o centimă. Vedem dar că deși la teatru el câștiga 10.000 dolari pe seară el nu poate — necunoscut — să câștige decât 27 cents pe zi cu vocea-i fermecătoare.

Pentru ca o „valoare“ oarecare să poată fi valorificată trebuie să aibă neapărat concursul publicității.

„Reclama-i sufletul comerțului“ poate fi înlocuit și cu „Reclama-i sufletul artei“.

In intuneric

Uzina electrică din Sebeș isi bate joc de noi

Ceea-ce comite uzina electrică din Sebeșul-Săsesse față de cetățenii orașului Alba-Iulia, a întrecut de mult ori ce limită de procedură onestă industrial-comercială. E o adevărată bătaie de joc. Ne-a încercat așa de mult nervii, încât mă mir că mai putem suferi.

Prețul curentului ni-se urecă mereu când cu 100, când cu 200%, dar totdeauna unitatarul, fără a ne întreba și pe noi dacă primim ori ba, deși un contract încheiat între două părți numai cu învoirea ambelor părți contractante se poate modifica, iar între orașul nostru și uzina electrică din Sebeș există un contract, adică suntem părți contractante.

În urma acestui procedeu am ajuns în situația absurdă, să plătim mai scump curentul electric din Sebeș produs cu forță de apă, decât cum se plătește d. e. în Aiud, unde uzina electrică folosește de combustibil cărbuni și lemne scumpe. Și toate le-am răbdă ușor, de-ar fi lumină!

Năcazul cel mai mare e că numai atunci avem lumină când uzina electrică din Sebeș se milostivește și ne dă ceva curent, mai mult de milă decât pentru banii noștri. Seara ni se aprind luminile, pentru ca miezul nopții să se stingă, și apoi să nu mai avem curent toată noaptea. Dimineața pela orele 8 într'un mod sfidător se aprind din nou, pentru ca peste câteva minute să rămânem din nou fără curent. Toate întreprinderile industriale, cari se folosesc drept combustibil de curentul electric, ca mori, ateliere, tipografi, etc. cea mai mare parte a zilei o petrec în neactivitate în lipsa de curent, fapt în urma căruia aceste întreprinderi suferă daune incalculabile.

Când apoi avem lumină, aceasta e sub toată critica, în piața orașului te lovești seara de prietin fără să-ți saluți, de oarece în întunericul ce domnește la noi, nu-i poți cunoaște, și foarte ușor poți fi lovit în cap și jefuit în mijlocul pieții. De strădele laterale nici nu mai vorbesc!

Fiecare cetățean pe lângă lampel electrice trebuie să mai ție gata totdeauna și lampe de petrol și cutia cu chibrite, pentru ca să se folosească de ele nu numai atunci când nu avem curent ci chiar și atunci când este, deoarece la lumina electrică nu se vede nimic.

E revoltător și faptul că, de câte ori este vre-o sărbătoare, producțiune teatrală ori petrecere românească, totdeauna ne lipsește curentul electric și aceasta cred că nu fără de intenție. Dovadă seara de Crăciun din anul curent.

Rugăm onorata primărie a orașului să intervină în mod cel mai energic, ca, dacă plătim scump curentul electric, cel puțin să avem o lumină corespunzătoare, e doar revoltător să încasezi banii cetățeanului și în schimb să dai o lumină ca aceea ce ne dă nouă uzina din Sebeș, care e egală cu nimica. Totodată rugăm onorata primărie să caute o modalitate ca să avem și noi uzina proprie și nu cred că va fi un singur cetățean al acestui oraș, care să nu dea onoratele primării tot concursul în ajungerea acestui scop ori-cât de mari ar fi jertfele ce ni-sar cere. În fine rugăm onorata primărie să binevoiască a ne aviza, că în baza contractului încheiat între oraș și uzina electrică din Sebeș, dela care și până la care oră e datorare această uzină a da curent electric pentru întreprinderile industriale, cari folosesc drept combustibil curentul electric, ca să ne știm acomoda, iar la caz că în orele obligatoare nu vom avea curent, să putem păși față de uzina electrică cu negreș de despămbășire

STIRI

— **MARELE BAL MASCAT** aranjat de Soc. ocrot. orfanilor de război va avea loc în ziua de 20 Ian. Toți cei dornici de petrecere frumoasă vor lua parte.

— **DI N. Iorga** a plecat la Paris, unde va continua cursurile ce predă la Sorbona. D. Iorga lipsește din țară, două luni.

— **Dunarea a înghetat** între Brăila și Galați. Crivățul suflă cu putere, astfel că a prins slouirile ce mergeau pe apă. Mai multe vase au fost surprinse de îngheț.

— **DI Vasile Goldia**, președintele „Astrei“ s'a stabilit din nou, cu domiciliul la Arad.

— **Portmoneu perdut**. În ziua crăciunului catolic în localul oficiului postelor din Alba-Iulia, am pierdut un portmoneu cu 305. Lei numerar și diferite documente. — Rog pe cel-ce l'a aflat semi restitue numai documentele, iar portmoneul și banii sa-i retina pentru sine. Nicolae Breazu Tauti.

— **Intr'o sedinta a Camerei** deputatul nationalist Ghița Pop a propus ca pe prilejul tratativilor ruso-române, care se vor relua în cursul lunii viitoare la Salzburg, să se pună la ordinea zilei și chestiunea averilor celor 200.000 români ardeleni din Crimeea. Ministrul de externe Duca, răspunzând, a promis că va ține cont de această cerere.

— **Un non tar**. Știri din Paris anunți că marele duce Nicolae Nicolaevici s'a încoronat ca țar al Rusiei. La această ceremonie care a avut loc în palatul marelui duce Boris, la Saint Cloud, au asistat numai membri ai dinastiei Romanov.

— **Mutarea Prefectului din Arad**. D. Ovidiu Grita, prefect de poliție al orașului Arad a fost transferat la București, iar d. Haralambie Popescu, șeful siguranței, a fost transferat la Salmar. În locul d. Grita, va fi numit d. Filotti, prefect al poliției Sibiu.

— **Au aparut Legi de Asistență de Dr. Octavian Costea**. Cuprînde toate legile, regulamentele și ordonanțele mai însemnate privitoare la ocrotirea săracilor, înfirmilor, copilor și minorilor. Cartea este de folos tuturor instituțiilor și celor ce se interesează de ocrotirea orfanilor.

— **Expoziții agricole**. Ministerul de interne a pus în vedere primăriilor orașelor din toată țara, să prevadă în bugetul pe anul 1924, sumele necesare pentru organizarea expozițiilor agricole regionale și județene ce se vor face în cursul anului viitor. Aceste expoziții pe regiuni și județe se țin în vederea organizării marelui expoziții generale agricole, ce se va ține în București în anul 1925.

— **O cooperativa în Vinul de jos**. În anul de față s'a înființat un Vinul de jos o „cooperativă“ numită „Plugarul“, cu bunul gând de a cumpăra poporului măturile de care are lipsă, și a cumpăra dela popor ce are de vânzare, câștigând și la una și la alta — tot pentru popor.

— **Veniturile porturilor**. Dela 31 Aprilie la 31 Octombrie 1923 s'au efectuat la direcția generală a porturilor și căilor de comunicație pe apă, următoarele operațiuni: S'au încasat 138.493.800 lei. S'au vărsat la Stat suma de 100.333.705 lei. Din încasările efectuate a mai rămas de vărsat suma de 38.160.095 lei. De asemenea a mai rămas de încasat suma de 12.079.464.95 lei, din drepturile constatate în interval de 7 luni.

— **Senatorul Sibiului**, d-l C. Disescu, vorbind la o adunare în vechiul regat, acum vre-o săptămâni, și-a pierdut vo-

Timbrul culturii

O gazetă scrie: Guvernul s'a arătat nepăsător, cinic și brutal față de revendicările drepte ale corpului didactic.

Pe deasupra a manevrat în tot feiul pentru a paraliza acțiunea lui.

Profesorii ajunși la desăpărare au propus atunci înființarea unui timbru al culturii, ca și cel al asistenței pentru acoperirea nevoilor lor.

Ne amintim, că cu ocazia grevei funcționarilor P. T. T. am propus noi soluția unui timbru postal de ajutor, dar reacțiunea a știut atunci să învingă mai bine cu patul puștei decât cu un cuvânt de îmbărbătare sau cu o acțiune de remediere.

Nu putem decât aproba cererea demnă a profesorilor, dar ne doare inima ca purtătorii tăciunilor culturii românești să fie siliți să recurgă la o asemenea soluție și să continue a fi desconsiderați de bugetul îngust al unui ministru de finanțe.

De prin gazete

Un ministru sărbătorit a jinit să constate că partidul liberal sub șefia d-lui Ionel Brătianu, a mers „tot mai la stînga, adică tot mai jos“.

Să avem pardon! Toate ca toate, dar să nu confundăm... punctele cardinale... Se vede treaba că d. ministru n'a făcut armata, — altfel ar ști cel puțin ce e stînga și ce e dreapta. Lucrul e necesar pentru un ministru liberal fiindcă s'a stabilit de mult că „nu trebuie să știe stînga ce... operează dreapta“.

Oricum, confușia „stîngii“ cu „josul“ e exagerată. Nu ne înduim că liberalii au mers mereu în jos, dar asta nu înseamnă ca se duc spre stînga! Și, dacă pentru a deosebi stînga de dreapta i s'au pus țigănuții pe la un picior și fan la altul, s'ar putea aminti ministrului care contundă punctele cardinale ca „sus“ e răbdare și „jos“ e cașcaval!...

Convocare.

În virtutea articolului XXIV, XXV și XXVI ale Statutelor convocăm a 4-a adunare generală anuală a Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat pe ziua de 19 Ianuarie 1924 (Bobotează) în localul Sindicatului din Cluj Piața Unirii (casa Banffy) cu următoarea ordine de zi:

Sâmbătă 19 Ian. orele 10:

1. Raportul secretarului general.
2. Raportul casierului.
3. Raportul censorilor și votarea bugetului pe 1924.
4. Descărcarea comitetului și alegerea noului comitet.

Sâmbătă 19 Ian. orele 16:

5. Chestiunea Federalei presei române.
6. Revizuirea membrilor.
7. Modificarea statutelor.
8. Regulamentul casei de ajutor și pensuni.
9. Comunicări și propuneri.

Sedințele vor continua eventuat Duminică 20 Ianuarie.

Cluj 3 Ianuarie 1924.
Ion Clopoșel, secretar gen.
D. Tomescu, președinte.

— **Exportul nostru.** După date oficiale, exportul nostru pe 11 luni ale anului 1923 se cifrează ca la 15410 milioane lei. Pentru timpul corespunzător anului 1922 se da cifra de 8.624 milioane. Comparându-se cele două cifre de mai sus, s'a conchis că exportul a crescut cu aproape 99 la sută în cursul anului 1923.

— **Abuzurile din alegerea dela Lipova** se dovedesc prin plebiscit. Până acum au semnat 2500 alegători pe declarații cu cuprinsul: „nu am votat pe d. Cipoianu”. Unde este dar reușita candidaturii liberal, care după procedul prefectului Coszle a înrunit 3500 voturi?!... Declarațiile sânt scrise și subscrise de fie-care alegător care a votat. Pe baza acestui plebiscit se va cere invalidarea alegerii.

— **Cand ataci partidul liberal!** La Arad a fost arestat propopul Marseu fost deputat, împreună cu doi săteni, pe motiv că în ședința comitetului bisericesc ar fi atacat partidul liberal. Cei arestați fiind aduși în fața judecătorului de instrucție acesta i-a pus în libertate.

— **Cate trenuri de persoane circulau la 31 Decembrie 1923.** Pe toate liniile circulau la 31 Decembrie 1923 următoarele trenuri: 52 expres și accelerate, 4 accelerate automotoare, 232 trenuri de persoane, 16 trenuri de persoane automotoare, 424 trenuri mixte și 116 curse de personal. În total au circulat la data de mai sus 844 trenuri, cari pargurg 73.094 kilometri zilnic. Pe anul în curs urma ca numărul acestor trenuri să fie sporit: din cauza reducerilor bugetare, însă, numărul va rămâne până la nouă dispoziții, acelaș ca și anul trecut.

— **Ziarul „Argus” constata** următoarele scumpiri mai importante, pe Decembrie 1923 față de luna precedentă: Carțofi 50 la sută. Brânză 30 la sută. Unt 20 la sută. Mălai 17 la sută. Lemne de construcție 25 la sută. Petrol lampat 50 la sută. Benzina 45 la sută. Hârta 20 la sută. Cum costul vieții pară a fi în creștere în lumea întreagă, e probaabil că luna Ianuarie va aduce o nouă scumpire a traiului.

— **Donatie pentru o scoala.** D. D. I. Mucică, proprietar în com. Moțacei, jud. Dolj, a do-

nat un local, construit și înzestrat cu mobilierul necesar pe cheltuiala sa, pentru școala primară de băieți nr. 1 din acea comuna. În actul de donație, înaintat ministerului instrucțiunii, donatorul explică astfel fapta sa: „M'am gândit să fac această danie, cu credința că și alții cari au posibilitate să jacă și ei ca mine, fondând școli, căci precum în alte vremi înaintașii noștri au fondat biserici și s'au îngrijit de multime, așa și noi, azi, trebuie să ne supunem vremurilor și să ajutăm la luminarea seminiilor noștri

— **Curcani hraniti cu perle.** Corespondentul unui ziar relatează că contele Romanones, al cărui nepotel, în vârstă de 4 ani aruncase 300 de perle fine, de mare valoare în mijlocul unui cârd de curcani, a trebuit să cumpere prin împrejurimi mii de curcani spre a regăsi perlele în chestie, pe cari aceste păsări le înghițiseră. Pără acum au fost regăsite vre-o sută de perle.

— **Multumita publica.** În numele jalnicei familii Mesaroșiu exprim pe aceasta cale cele mai profund simțite mulțumite tuturor autorităților, corporațiilor, reuniunilor, cât și particularilor, prietinelor și bunilor cunoscuți, cari cu prilejul tragice decedări simultane a neuitatelor noastre: mamă și două surori, au căutat în mod delicat a alina durerea sfâșietoară a sufletului nostru zdrobit, slându-ne întru ajutor, respective exprimându-și condoleanțele în orice chip sau participând la ceremonia funebrelă. Dej, la 1 Ianuarie 1924. Inginer Cornel Mesaroșiu, director general CFR., fost comisar guvernamental.

— **Membrii vechiului comitet** al partidului poporului, cari au urmat pe d. C. Argetoianu, s'au întrunit Miercuri d. a. în casele d-lui Argetoianu. Adunarea a proclamat, în unanimitate ca președinte al comitetului executiv pe d. C. Argetoianu. Până la modificarea statutelor vor face parte de drept, din comitetul executiv, toți șefii organizațiilor județene.

— **Una dintre chestiunile ce** se vor pune la Salzburg este restituiră tezaurului dela Moscova. Din informațiile culesse de guvernul nostru, la Moscova nu

mai există aurul și monedele depuse de Banca Națională. În trezoreria din Moscova se mai găsec o parte dintre bijuterii și toate valorile cari au fost depuse.

Farsa d. Brătianu

În legătură cu o călătoria d-lui Brătianu prin Ardeal, un ziar serie: Primul-ministru a făcut o călătorie de plăcere în Ardeal. Cine n'ar face-o în locul d-sale mai ales în condițiuni atât de plăcute? Vagoane bine încălzite, formând un tren ministerial bine condus, fără a avea osii rupte sau fără a fi prea supraîncălzit, erau doar în tot trenul patru persoane.

Și astfel ducele de Florica a ajuns la Oradia Mare și cu un aer grav, îndurerat a declarat ziaristilor români că plânge dispariția ziarelor românești tocmai când e nevoie de ele pentru a contra-propaga acțiunea ziarelor ungurești.

Sântem însă convinși că după o masă bogată, pornind cu trenul său de lux din Oradia Mare ducele n'a mai fost trist și nici n'a mai plâns. În iușeala vertiginoasă, dulcea reverie — premiul obișnuește să repauzeze după banchete bogate — d. Brătianu a reflectat asupra farsei pe care a jucat-o.

Fabricile de hârta, grupul bancar liberal, uzinele împănate de muncitori goi și ușași, cari dau însă dividende pară ar fi fabrici descrise în „O mie și una de nopți”, apăreau înaintea sa sub colosala firmă a exploataților fără margini.

Presă românească? Poate ea să existe când zi la zi, oră cu oră e sugrumată de ghiarele caracatiției liberale?!

Presă națională? Dar poate să existe o concurența pentru „Viitorul”?

Presă românească liberă, care prin atitudinea ei democratică, umanitară, să câștige sentimentele minorităților din Transilvania, poate să existe sub specula hârteii, sub cenzură grosolană și sub tirania măsurilor excepționale? Presă românească care să fie susținută din fonduri ce acum revin în întregime oficiosului liberal, poate să existe atât timp cât acest fond e retribuit numai reacțiunii și oficinei care consideră pe toți gazetarii vânduți străinilor?

Iată de ce alături de ducele de Florica râdem și noi cu poftă de iarsa pe care a jucat-o umililor gazetari români de la marginea României Mari!

Săptămâna

La 5 Ianuarie a apărut în Capitală, Gazeta Săptămâna muncii intelectuale și artistice”, pentru evidențierea și apărarea intereselor muncitorilor intelectuali.

E cert, că în ultimul timp devine tot mai evident adevărul că delimitarea și echilibrul claselor sociale sunt o condiție esențială de progres pentru societatea modernă.

Gazeta noastră își propune să arate că interesele muncitorilor intelectuali sunt cu totul distincte de ale lucrătorilor, țăranilor și burgheziei comerciale și industriale; având însă ca ideal „armonizarea tuturor acestor interese în numele unui ideal de cultură și umanitate”.

E absolut nevoie, deci azi când clasa lucrătorilor manuali este atât de bine organizată în cât își impune necontenit voința în ceicce privește condițiunile de salarizare și repaus, când clasa țărănească e împroprietărită și domină viața politică prin sufragiul universal și când burghezia industrială și comercială a acumulat averi întinse prin legi și procedări de clasă privilegiată, ca și muncitorimea intelectuală să se organizeze, „Săptămâna” va face propagandă necesară și va întregi o atmosferă favorabilă constituirii „Confederației generale a muncii intelectuale”.

Paginele ei vor fi oferite unor largi și obiective discuții pentru ca înfăptuirea acestei organizații superioare să se facă în condițiuni care să-i asigure succesul cel mai deplin.

Prin studii speciale, prin articole de polemică, prin note, comentarii, informațiuni, portrete, caricaturi, campanii anume; „Săptămâna” va căuta să creeze în opinia publică, starea de spirit necesară ajungerii acestui țel.

O pagină întreagă din formatul ei de gazeta, va fi pus la dispoziția asociațiilor de profesioniști pentru convocări, discuții, anunțuri, comunicate cu caracter oficios, dari de seamă, etc.

Patru pagini întregi sunt rezervate mișcării culturale și artistice, căci nu putem uita țelul cultural al clasei muncitorilor intelectuali. În fiecare Sămbătă, ziua de apariție a „Săptămânei” cititorii ei vor avea dări de seamă critice și informațiuni complete asupra cărților și revistelor aparute în cursul celor șapte zile precedente (cronici și tablouri bibliografice); asupra spectacolelor, concertelor, expozițiilor, etc., din acest răstimp. Din când în când vor apare articole documentate care să înfățișeze pe rând personalitățile culturale și artistice ale zilei.

Se fac toate pregătirile ca să se asigure acestei gazete un număr de cititori cu mult mai mare decât cel obișnuit revistelor de până acum, având în vedere scopul ei social și cultural. *Comitetul de conducere.*

Sporirea timbrei de asistenta

Se aduce la cunoștința publicului că, pe ziua de 1 Ianuarie 1924, taxa timbrului de asistentă, a fost sporită după cum urmează:

1. 0.25 bani, pentru cărți poștale și scrisorile ce se expediază în țară, dintr-o localitate în alta, simple sau recom.

2. 0.50 bani, pentru telegramele interne, telegramele telefonate, convorbirile și avizele telefonice, cărțile de vizită telegrafice, scrisorile de expediție sau tractele care însoțesc coletele, și pachetele poștale, precum și avizele de sosirea coletelor și pachetelor interne și externe.

3. 1 leu, pentru telegramele externe și telegramele cu răspuns plătit și convorbirile telefonice internaționale.

4. 0.50 bari, pentru fie-care filă din livretele de cecuri, mandate sau chitanțe.

5. 0.50 bani, pentru fiecare filă din registrele pe care comercianții și industriașii, societățile anonime, cooperativele, societățile de ajutor reciproc și bănele sunt obligate a le ține conform codului de comerț, precum și din registrele hotelierilor, farmaciștilor, fabricanților, mijlocitorilor de orice fel, comisionarilor, exploataților de mine, de cariere, puturi de păcură și petrol și de păduri, întreprinderilor de lucrări de aprovizionări sau de furnituri și transporturi.

6. 0.50 bani, pentru chitanțele și adeverințele de predări, plăți sau descărcări de o valoare mai mare de 5 lei și chitanțele de expedierea bagajelor pe C. F. R., N. F. R. și S. M. R.

7. 0.50 bani, pentru chitanțele și adeverințele ce se dau de către

societăți și diferiți întreprinzători pentru operațiunile ce se fac, și situațiile date de ingineri, arhiteci sau antrepre.

9. 0.50 bani, pentru citațiile și sigiliile ce se fac de judecătorii de ocol și la toate instanțele judecătorești precum și doveziile de predare.

10. 0.50 bani, pentru biletele de vânzări de vite.

11. 0.50 bani, pentru petițiile adresate ori-carei autorități publ.

12. 0.50 bani, pentru declarațiile particulare relativ la vârsările de bani, la Casse publice, și cele adresate birourilor vamale.

13. 0.50 bani, pentru biletele de identitatea pentru călătorii sau șederi în țară.

14. 0.50 bani, pentru chitanțele și adeverințele ce se dau de instituțiile de credit și casse de schimb pentru operațiile ce fac.

15. 1 leu, pentru borderourile și conturile de plată.

16. 1 leu, pentru borderourile care privesc cumpărăturile și vânzările de efecte.

17. 10 lei, pentru biletele cu plată la vagoanele cu paturi ale Companiei internaționale de vagoans lits.

18. 10 lei, pentru fiocare adeverință de călătorie pe baza de permis fără plată pentru vagoanele cu paturi.

19. 0.50 bani, pentru facturile liberate de orice întreprindere comercială și industrială.

20. 1 leu, pentru fie-care mie de lei sau fracțiune de mie asupra borderourile care privesc vânzările și cumpărările de efecte, în afara de taxa fixă de 50 bani, prevăzută mai sus.

Fondat 1849 :: En detail-En gros

CAROL F. JICKEU

:: SIBIU :: ALBA-IULIA
Telefon 15 și 17 :: Telefon 33 ::

Marfuri de fier, Articole pentru bucatarie, Unele pentru toti meseriasii
pentru măsari, dulgheri, lăcătuși, mecanici, tinichigii, zidari, tabăcari, stielari, etc. etc.

MASINI SCULE, MASINI AGRICOLE,
sămânțe pentru grădini și câmp, mașini pentru bucatărie, sobe de încălzit din tuciu și teracota articole tehnice, mobilier pentru odăi de baie

„AGRONOMUL” Operează cele mai favorabile asigurări: de viață, accidente, incendiu, v'le și ori-ce alte. / Reprezentantă generală pentru Județul Alba de jos se află în Albaluia edificiului Băncii „Casa de păstrare” și în toate orașele dn țara.

Casa de vanzare

o camera, o bucatarie, sură, grajd, coteș, bucatărie de vară și fântână în curte

Str. Marasesti No. 70

Anunturi se primese la redactia acestui ziar

VINEA

soc. pe actii pentru cometul de Vinuri si derivatele lor.

Depositi
ALBA-IULIA
Str. Rosiorilor

Cumpara si vinde vinuri in cantitati cat de mari.

Capital
deplin varsat
5 milioane.

BANCA CENTRALA

PENTRU INDUSTRIE SI COMERT, SUCURSALA

ALBA-IULIA SEDIUL: CLUJ

CAPITAL deplin varsat
Lei 50.000.000—

REZERVA Cca
Lei 20.000.000—

FILIALE: Alba-Iulia, Arad,
Brad, Hatég, Sibiu, Turda,

ADRESA TELEGRAFICA
CENTRALA

Telefon No. 68

Tot felul de operatiuni de banca si comerciale.

Fabrica de
tigla
si caramida

TAMBO

Biroul: Str. Plevnei No. 1.
CASELE DR. MARZA.

Telefon 72.

Un ziar cinstit romanesc este o comora pentru casa fiecarui Roman. Abonati dar Alba-Iulia

Comandati

tipăriturile voastre la singură librărie românească din Alba-Iulia, cumpărați cărți și tot felul de rechizite dela librăria și tipografia „Alba” fosta „Ardealul” palatul Băncii „Izvorul” :: :: ::

Societatea Generala Transilvaneana

De Comertiu Pe Actii Alba-Iulia

fosta NANDOR FUCHS.

Numai in mare pentru comercianti. Mare magazin stabil de textie, coloniale si maruntisuri. Cu preturile cele mai scazute. Serviciul cel mai solid.